

Upute za doradu i usklađivanje ishoda učenja

Pripremila: Nataša Erceg

Motivacija

- ▶ Odluka Senata o provođenju unutarnje prosudbe sustava za kvalitetu na Odjelu za fiziku (OF) tijekom 2018. godine
- ▶ Preporuke u Izvješću Stručnog povjerenstva o reakreditaciji Odjela za fiziku iz 2015. god.
  - ▶ Preporuka za poboljšanje kvalitete studijskih programa OF na kojoj se još nije radilo, odnosi se na **ishode učenja** i usklađivanje ECTS bodova sa stvarnim radnim opterećenjem
  - ▶ Zaključci sa Sjednice Odbora za kvalitetu OF održane 10.7.2017. g.:
    - Dati upute svim nastavnicima OF vezane uz doradu i usklađivanje ishoda učenja.
    - Anketirati studente o usklađenosti odgovarajućih ECTS bodova sa stvarnim radnim opterećenjem.

Literatura

- Dragičević, T., & Dželalija, M. (2016). *Kako napisati ishode učenja?* Split: STEmP projekt

Balković, M., & Dželalija, M. (2015). *Smjernice i postupci*. Zagreb: Agencija za znanost i visoko obrazovanje.

Beljo Lučić, R., Buntić Rogić, A., Dubravac Šigir, M., Dželalija, M., Hitrec, S., Kovačević, S., Tatalović, M. (2009). *Uvod u kvalifikacije*. Zagreb: Vlada Republike Hrvatske Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa.

EU. (2013). *European Classification of Skills/Competences, Qualifications and Occupations*. European Union.

EU. (2013). *Primjena ishoda učenja*. Zagreb: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta.

HKO. (2013). *Zakon o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru*. Zagreb: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta.

MZOS. (2015). *Upute za izradu standarda kvalifikacija*. Zagreb: MZOS.

Nimac, E. (2014). *Primjena Bloomove taksnomije u nastavi*. Zagreb: AZOO.

Ishodi učenja

- ▶ Zašto se uvode ishodi učenja?
- ▶ Ishodi se razlikuju od **ciljeva**
  - ▶ za pisanje ciljeva koriste se neprecizni glagoli:
razumjeti, shvatiti, znati, naučiti, osvijestiti, biti osposobljen, cijeniti, ovladati, razviti, ...
- ▶ **ishod učenja = aktivni i precizan glagol + sadržaj na koji se odnosi**
  - ▶ izriče aktivnost koja je vidljiva, mjerljiva i mora se moći ocijeniti:
definirati, objasniti, primijeniti, riješiti, vrednovati, kreirati
  - ▶ na različitim razinama složenosti prema Bloomovoj taksonomiji, uz napomenu izbjegavanja glagola iz prve tri razine jer nisu prikladni za visoko obrazovanje

KOGNITIVNO PODRUČJE

	Razine	Glagoli kojima se opisuje očekivana izvedba
1	ZNANJE – mogućnost reprodukcije naučenog u izvornom obliku	definirati, nabrojati, prepoznati, poredati, ponoviti, imenovati, ispričati, zapamtiti, izvijestiti...
2	RAZUMIJEVANJE – uočavanje i povezivanje glavnih ideja, opisivanje tijeka događaja ili procesa	klasificirati, prepoznati, izdvojiti, sažeti, preoblikovati, izraziti, objasniti, identificirati, izraziti, raspravljati
3	PRIMJENA – rješavanje problema u novoj situaciji primjenom stečenog znanja i pravila na nov način	primijeniti, izabrati, pokazati, upotrijebiti, izvesti, riješiti, isplanirati, prikazati, protumačiti, ilustrirati, vježbati, izložiti, prevesti
4	ANALIZA – raščlanjivanje informacija kako bi se utvrdili uzroci i posljedice, izveli dokazi i zaključci i podržale generalizacije	raščlaniti, usporediti, razlikovati, ispitati, proračunati, provjeriti, preispitati, usporediti, raspravljati, riješiti, diferencirati
5	VREDNOVANJE – mogućnost vrednovanja i kritičkog odnosa prema činjenicama, mogućnost procjene valjanosti ideja i/ili uratka	utvrditi, zastupati mišljenje, izabrati opciju, poduprijeti, vrednovati, obraniti stav, prosuditi, argumentirati, rangirati, predvidjeti, odrediti prioritet
6	SINTEZA – mogućnost stvaranja novih ideja, rješenja, sintetiziranje bitnoga, uočavanje novih obrazaca	preurediti, uskladiti, skupiti, konstruirati, predložiti, planirati, organizirati, razviti, formulirati, predložiti, kreirati, sastaviti, klasificirati, povezati

AFEKTIVNO PODRUČJE

	AFEKTIVNO PODRUČJE	
	Razine	Glagoli kojima se opisuje očekivana izvedba
1	PRIHVAĆANJE – pažljivo praćenje nastave, uviđanje važnosti učenja, osjetljivost za socijalne probleme, prihvaćanje različitosti i tolerancija	pitati, izabrati, opisati, slijediti, dati, prepoznati, imenovati, pokazati, upotrijebiti, odabrati, identificirati, ukazati, izabrati, odgovoriti, koristiti
2	REAGIRANJE – izvršavanje obveza, poštovanje školskih pravila, sudjelovanje u razrednoj raspravi, dobrovoljno javljanje za zadatke, pomaganje drugima, zanimanje za predmete	odgovoriti, pomoći, složiti se, pozdraviti, raspraviti, pročitati, izvijestiti, reći, napisati, izvesti, označiti, izvoditi, prakticirati, predstaviti, čitati, izdvojiti
3	KRITIČKO VREDNOVANJE – podržavanje demokratskih procesa, sklonost dobroj literaturi, prihvaćanje znanstvenih načela u svakodnevnom životu, uvažavanje potrebe za društvenim napretkom	dovršiti, opisati, razlikovati, objasniti, oblikovati, započeti, potaknuti, pridružiti se, opravdati, pročitati, izvijestiti, proučiti, raditi, uključiti, prosuditi, predložiti, izraditi
4	ORGANIZIRANJE – uvažavanje ravnoteže između slobode i odgovornosti, prepoznavanje potrebe za sustavnim rješavanjem problema, preuzimanje odgovornosti, prihvaćanje vlastitih jakih i slabih strana	objediniti, sakupiti, urediti, prirediti, obraniti, objasniti, zastupati, prilagoditi, organizirati, sintetizirati, usporediti, integrirati, slijediti, prihvatiti, mijenjati, dopuniti, generalizirati, integrirati, modificirati, staviti u odnos
5	VRIJEDNOSNO PROSUĐIVANJE – izražavanje samopoštovanja i poštovanja prema drugima, spremnost za suradnju, mogućnost utvrđivanja objektivnih kriterija procjene, marljivost i samodisciplina, pozitivna slika o sebi	djelovati, razlikovati, poštovati, utjecati, pokazivati, izvesti, predložiti, procijeniti, riješiti, upotrijebiti, potvrditi, provjeriti, prikazati, utjecati, slušati, modificirati, ispitati, koristiti, vrednovati

PSIHOMOTORNO PODRUČJE

	Razine	Glagoli kojima se opisuje očekivana izvedba
1	PERCEPCIJA / MOĆ ZAPAŽANJA – učenik upotrebljava osjetila kao vodstvo u motoričkim aktivnostima	izabrati, prepoznati, izdvojiti, povezati, čuti, slušati, primijeniti, vidjeti, osjetiti, gledati, pratiti
2	SPREMNOST – učenik je mentalno, emotivno i fizički spreman za aktivnost	početi, objasniti, pokrenuti, nastaviti, reagirati, odgovoriti
3	VOĐENI RAZGOVOR – učenik oponaša i razvija vještine (vježba), često diskretnim koracima	oponašati, kopirati, izvršiti uz nadzor, vježbati, pokušati, ponoviti, prirediti, rastaviti, sastaviti
4	AUTOMATIZIRANI ODGOVOR – učenik s povećanom efikasnošću, sigurnošću i okretnošću izvršava radnje	izvesti, konstruirati, podići, provesti, voditi, izvršiti, ubrzati, proizvesti
5	SLOŽENA OPERACIJA-AUTOMATIZACIJA – učenik automatizirano izvršava radnje	popraviti, izgraditi. Upravlјati, demonstrirati, kontrolirati, upravljati, voditi, ovladati
6	PRILAGODBA – učenik prilagođava vještine problemskoj situaciji	prilagoditi, uskladiti, preokrenuti, revidirati, promijeniti
7	ORGANIZACIJA/STVARANJE – Učenik stvara nove obrasce za posebne situacije ili slučajeve	izgraditi, konstruirati, urediti, sastaviti, izumiti, kombinirati, inovirati

Ishodi učenja

- ishod iz više razine složenosti podrazumijeva ishode nižih razina
- preporuka: 5 - 10 ishoda po kolegiju
- usklađenost obujma skupa ishoda s ECTS bodovima
- usklađenost ishoda kolegija s ishodima studijskog programa
- ishodi su podložni promjenama

Primjer: Ishodi učenja za kolegij Osnove fizike 1 na Preddiplomskom studiju informatike

R. BR.	OČEKIVANI ISHODI
1.	Analizirati pravocrtna i 2-dimenzionalna gibanja.
2.	Primijeniti Newtonove zakone.
3.	Primijeniti zakon očuvanja energije.
4.	Primijeniti zakon gravitacije.
5.	Analizirati harmonijsko titranje.
6.	Objasniti nastanak vala i analizirati valna svojstva.
7.	Analizirati termodinamičke procese.
8.	Riješiti fizičke probleme iz klasične mehanike i termodinamike.
9.	Istražiti fizičke pojave u okvirima klasične mehanike i termodinamike.

► rok za izmjenu i/ili doradu ishoda učenja: 1.11.2017.